

Зурьт-
Монгол

ҮНЭН

ВКП (б)-гэй ОБКОМ ба
УЛАН-УДЫН ГК-гэй
болон БМАССР-эй
ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ
ОРГАН

АДУУ МАЛАА АТАР ТАРГАНААР ҮБЭЛЖҮҮЛХЭ

Малажалай бүхы хүдэлмэ-
рүүдэй дүүргэгдэжэ байгаа энэ
малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй
хүдэлмэришэд түдана.
Малын хүдэлмэринүүдэ тү-
гш, гүрэндэ таряа тушаалга-
аа амжалтатгайгаар ябуулха-
н нэгэн доро республикын тү-
колхозууд малай үбэлжэлгэ-
лайнаар бэлэдхэжэ байна.
Энгэ, Иволга болон бусад ай-
мугуудай түрүү зэргын колхо-
зууд үбэлдөө хүрхэ хүсэд үбнэ
хэл бэлэдхэжэ, байра бай-
гуудаа дулаанаар захабар-
түхээрхэн байха юм. Ивол-
га аймагай Воршиловой нэ-
рэгтэ артелиин членүүд үсөө-
хонгог соо малай 4 байра
түхээр түхээрээ. Мүн энэ кол-
бартам хүрхэ тэжээл бэлэд-
хэн байна. Үбэлжэлгэдэ бэл-
эдхэлэй хүдэлмэринэ малажалай
хүдэлмэришэд гол
үбөөдөө дүүргэжэ байха
Бичурын аймагай «Больше-
вик» колхозой хүнэй-товарна
хүдэлмэришэд бүхы бай-
далуудуудаа дулаанаар заха-
барлажа, доторхинь сагаадан
на.

«Больше», үбэлжэлгэдэ бэлэд-
хэл үшөөл хангалтагүйгөөр
ажа байхан баримтанууд
аанагүй үзэгдэһөөр. Заиг-
Зэдэ, Кяхта, Хори, Яруун
Прибайкальска аймагуудай
колхозууд үбэлжэлгэдэ бэлэд-
хэл бүри хангалтагүйгөөр
ажа байха юм. Аяар энэ
түр малайнгаа байра байдал
үбнэ тэжээлэ бэлэдхэжэ
Зэдын аймагай Боргой-
вой Сталиной нэрэмжэтэ кол-
барсагтагна баримтада таа-
мар байна. Энэ колхоз үнгэ
нэ жэлэй үбэлжэлгэдэ муу-
р бэлэдхэн дээрхээ үсөө-
хонгог малнуудаа королтодо оруул-
жа байгаа. Тээд, түс колхозой
хүдэлмэришэд, үнгэрэгшэ жэ-
лээ энэ алдуунаа хургаал-
хайн орондо, харин дабтажа
хэв гайхалтай. Тэсэрэлэн
ту малнуудаа дулаанаар ба
дулаанаар үбэлжүүлхэ ябадал-
хайрог нобшоор хандажа бай-
хы колхозууд Хорин аймагай
багатайн, Хасууртайн сельсо-
лүүдээр олон байха юм. Эдэ
колхозууд үбэлдөө хүрхэ тэжээл,
хүдэлмэришэд гэхэ мэтээ мүнөө хүртэр
хүдэлмэришэд байнаар. Мүн ма-
лай байра байдал хүсэд дулаа-
нгалтагүй байха юм.

Ханган ВКП(б)-гэй Обкомой
болон БМАССР-эй Совнар-
м малай үбэржэлгэдэ бэлэдхэл

хангалтагүйгөөр ябуулагдана гэ-
жэ тэмдэглээд, эдэ дутуунууды
ойрын үдэрнүүдтэ усадхаха хэм-
жээнүүдэ хараалан ВКП(б)-гэй
айкмууд болон аймгүйсэдкмуу-
ды тусгаар уялгалхан байна.
Тийн, ВКП(б)-гэй айком болон
аймгүйсэдкмууд энэ тогтоолы
бэлүүлхын тулада хүдөө-нигта-
гуудтай бүхы партийна, совет-
скэ, газартарьяалангай органуудай
хүдэлмэришэд малай үбэл-
жэлгэдэ бэлэдхэл шийдхэхэ хэ-
рэгтэ элсүүлхэ уялгатай. Мүнөө
үдэр ерэхэ бүри хүйтэн боложо
байна. Шадал шэнээ багатай ту-
ранхай малнууд болон тугал
хурьгады дулаан байрануудта
хонуулхаар болоо. Тиймэһээ ма-
лай бүхы байрадууды захаба-
рилца дулаалха хүдэлмэри энэ
гэхээр дүүргэгдэн байха зэр-
гэтэй. Тэрэнтэй хамта хүйтэ-
нэй түрүүшын үдэрнүүдтэ эдюул-
хэ үбнэ тэжээлээ малайнгаа
байрануудаар шэрэхэ, мүн холо-
моо хүрилхэ шухала. Малай
үбэлэй бэлшээридехи байра бай-
далууд энэ гэхээр түхээрэгдэ-
хэн байха зэргэтэй. Захабарилга
хэхэдэ илангаяа нарай малай
болон нарайлгын гэр байрануу-
ды дулаалха, доторхинь са-
барлэхэ шухала.

Агуухэ Октябрскэ социалис-
тическэ революциин XXVII жэ-
лэй ойн үдэр хүртэр малай
үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй бүхы хү-
дэлмэринэ түгэхэхэ хэрэгтэ үр-
гэн нинтэ колхознигууд булта-
даа оролсохо ёһотой.

Эрхим таряагаа—Эхэ орондоо!

Түсэбһөө гадуур

ХОРИ. (Телефоноор абтаба).
Октябриин агуухэ үдэрэй ойн
угтуулан аймагай 6 колхоз гү-
рэндэ таряа тушаалгаа үлүүлэн
дүүргээд, түсэбһөө гадуур оруул-
жа байна.

«Красный партизан» колхоз
таряа тушааха жэлэйнгээ түсэб
148 процент, «III Интернацио-
нал»—124 процент, Калининай
нэрэмжэтэ—114 процент, Хо-
риний сельсоведэй Сталиной нэ-
рэмжэтэ—110 процент дүүргээ.
Мүн Ждановой, Шмидтын нэрэм-
жэтэ ба бусад колхозууд таряа-
гаа һаяар тушаажэ дүүргэхэн.
Таряа тушаалгаар түрүүлжэ
ябаһан эдэ колхозууд МТС-эй хү-
дэлмэрини түлөө натуротүлбэрэ
үлүүлэн дүүргэһэн байна.

А. НИКОЛАЕВ.

•••

Украиньн болон Кабанскын
колхозуудай хандалгада харюу
болгон Бударын аймагай түрүү
колхозууд түсэбһөө гадуур Улаан
Армийн фондо эрхим таряагаа
элбэрээр оруулжа байна.

Гүрэндэ таряа тушааха түсэ-
бөө үлүүлэн дүүргэһэн «Заря»
колхоз Улаан Армийн фондо
625 центнер таряа тушаахань.
Мүн «Большевик», Лениной нэ-
рэмжэтэ колхозууд түсэбһөө га-
дуур хэдэ-хэдэн центнер таряа
тушааба. Мүнөө эдэ колхозууд
түсэбһөө гадуур таряа тушаал-
гаа үргэлжэлүүлхээр.

Т. ТАБАНАРАСУНСКАЯ.

Илалтын фондо

Гүрэнэйнгөө урдахы уялга болзорһоонь урид дүүргэхэ, тү-
сэбһөө гадуур Улаан Армийн фондо таряа оруулха натуро-
тическа үүсхэл гаргаһан Кабанскын колхознигууд абаһан
уялгануудаа хүндэтгэйгөөр дүүргэжэ байна.

Аймагай бүхы колхозууд гүрэндэ тушаалга, МТС-эй 1944
оной хүдэлмэрини натуротүлбэрийн түсэбүүды амжалта-
тайгаар дүүргээд, түсэбһөө гадуур таряа тушаалгаа үргэл-
жэлүүлхээр. «Байкал» колхозой членүүд Октябриин урда
тээхи социалистическэ мурьсөөнэй эдэ үдэрнүүдтэ таряа
тушаалгаа улам шангадхан, түсэбһөө гадуур Улаан Ар-
мийн фондо 600 пүүд эрхим таряа оруулба. Тэршэлэн
Твороговско сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ, «Путь социа-
лизма», «Красное Знамя» колхозууд түсэбһөө гадуур 150—
200 пүүд таряа тушаалан байна.

Аймагай колхозууд Октябриин агуухэ үдэрэй ойн дүтэл-
хэ бүри түсэбһөө гадуур таряа тушаалгаа улам шангад-
хана.

Шэлэмэл таряагаа шэрэһээр

Хэжэнгын түрүү колхозууд гү-
рэнэйнгөө урдахы уялгы бол-
зорһоонь урид дүүргээд, түсэб-
һөө гадуур Улаан Армийн фонд-
до шэлэмэл таряа оруулжа бай-
на.

«Таряхуряалга эмхитэйгээр
үнгэргэһэн «Ударник» колхоз
гүрэндэ тушаалгаа болзорһоонь
урид дүүргээд, түсэбһөө гадуур
Улаан Армийн фондо 78 цент-

нер таряа тушаагаа. Таряа ту-
шаалгаар ходоодо түрүү ябаһан
энэ колхоз ВКП(б)-гэй айком
болон аймгүйсэдкомой дамжуул-
гын Улаан туг баринаар. Тэрэ-
шэлэн «Октябрь», «Зургамал
зам», «Комсомол», «Завоты
Ильича» колхозууд гүрэндэ та-
рияа тушаалгануудаа саг болзор
соонь дүүргэһэн байна.

Хартаабха тушаалгаа үлүүлэн дүүргэбэ

ТАРБАГАТАЙ. (Манай инфор-
маторһаа). Аймагай түрүү кол-
хозууд таряа тушаалгаа ам-
жалтатгайгаар ябуулхатайа нэгэн
доро гүрэндэ хартаабха оруулха
түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргэбэ.

«Красный боец» колхоз 379
центнерэй орондо 435 центнер
хартаабха тушаагаа. «Путь Ло-

нина» колхоз 700 центнер
орүүлжа, түсэбөө нилээдгүй
үлүүлэн дүүргэһэн байна. Мүн
«Красная заря», «Победитель»,
«Авангард», Чапаевай, Сталиной
нэрэмжэтэ колхозууд хартаабха
тушаалгаа хаба болзор соонь
дүүргэбэ.

И. ФЕДотов.

Советскэ Информбюроо

Ноябриин 1-эй оперативна мэдээнһээ

КАРЕЛЬСКЭ фронтын сэрэгүүд ХОЙТО ФЛОДОЙ соединенинүү
болон корабльнуудтай харилсаатайгаар дайралдажа, Заполярин
түбэгтэй эрхэ байдалда добтолжо, ноябриин 1-дэ ПЕЧЕНГСКЭ
(ПЕТСАМСКА) областине немецкэ булимтарагшадһаа бүримүһэн
сүлөөлжэ дүүргэбэ.

НЬИРЕДЬХАЗА гэдэг венгерскэ городһоо зүүн-хойгуур ба баруу-
гаар манай сэрэгүүд добтолго байлдаанууды хэжэ зуураа 40
гаран нуурин газары, тэдэнэй дунда ЖУРК, ЗАГОНЫ, ТИСАБЕЗ-
ДЕД, МАНДОК, ТУЖЕР, ФЕНЬШЛИТКЕ, САБОЛЧВЕРЕШМАРТ,
КИШ—ВАРДА, КАНИАР, ЛАУРАХАЗА гэдэг томо нуурин газар
нууды ба ФЕНЬШЛИТКЕ, КИШ—ВАРДА, ТЕДЕЛЬ гэдэг түмэр-
замай станицинууды эзлэн абаба.

БУДАПЕШТСКЭ зүгтэ манай сэрэгүүд ТИССА ба ДУНАЙ мур-
нүүдэй хоорондо харгы замуудай томо уез болохо. КЕЧКЕМЕТ
городы, КИШКЕРЕШ гэдэг город ба рүмэрзамай станицине эзлэн
абаад, мүн тэрэшэлэн 100 гаран ондог нуурин газары, тэдэнэй
дунда УЙ-ДЕЧКЕ, ЛАЙОШМИЖЕ, КАРАНЕДЬХАЗА, ШОЛТВАД-
КЕРТ, КЕЧЕЛЬ, ХАРТА, ДУНАПАТАЙ, ФЕДЕРЛАН, УСОД гэдэг
томо нуурин газарнууды байлдаатайгаар эзлэн байна. Октяб-
риин 31-дэ ТИССА ба ДУНАЙ мурнүүдэй хоорондо манай сэр-
эгүүд 1.500 немецкэ солдат болон офицеры пленнэ абаа. Имжэ

болохолосоо ТИССА ба ДУНАЙ мурнүүдэй хоорондох манай сэр-
эгүүдэй пленнэ абаһан немецкэ ба венгерскэ солдат болон офи-
церынүүдэй тоо октябриин 31-эй үдэшэлэн багта 5.518 хүн боло-
һон байгаа.

ИЖАГАЙ оршондохы аэродром дээрэ манай сэрэгүүд дайсанай 48
самолды булган абаба.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадтай бэдэрэгшэ ба
бага зэргын удхашанартай байлдаанууд болоо.

Октябриин 31-дэ манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 129
немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн байна. Агаарта болоһон
байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 28
самолет унагаагдаба.

Ноябриин 2-ой оперативна мэдээн

Ноябриин 2-ой туршала НЬИРЕДЬХАЗА гэдэг венгерскэ город-
һоо хойгуур ба баруугаар манай сэрэгүүд добтолго байлдаануу-
ды хэжэ. ТИССА мурнэй зүүн эрьемы дайсанһаа хүсэд сэбэрлэ-
хэ зуураа БЮД—СЕНТ—МИХАЛЬ гэдэг город болон түмэрзамай
станцине, ТИССА—ДАДА, ТИССА—ДОБ, ПОЛЬГАР гэдэг томо
нуурин газарнууд ба түмэрзамай станицинууды эзлэбэ.

БУДАПЕШТСКЭ зүгтэ ТИССА болон ДУНАЙ мурнүүдэй хоорондо

(Үргэлжэлэһынь 2-дохы нюурта).

Эрэгтэй эмэгтэй колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэришэд, зоотехнигүүд ба ветеринарнууд! Малай тоо
толгойе саашадань олошоруулая, залуу малнуудаа бултыень ондо оруулая! Малажалай ашаг үгэлгы
дээшэлүүлэе! Улаан Арми ба ороноо малажалай продуктуудаар хангаха ябадалаа ехэдхэе!
(ВКП(б)-гэй ЦК-гэй чорялнуудһаа).

Советскэ Информбюроһоо

(Ургэлжэлэл. Эхиинь 1-дхи нүүрт).

ондо манай сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлнэ, **НАДНЕРЕШ** гэдэг город болон түмэрзэмай станцине эзлэн абаад, мүн тэршээдэн 60 гаран ондоо нуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзлэнэ, гэдэнэй дунда **ЯСНАРАЕНЕ, КОЧЕР, ТАТАРСЕНТДЬЕРДИ, КУНСЕНТМИКЛОШ, САБАДСАЛЛАШ, ФЫЛЕРСАЛЛАШ, ЧЕНГЕД, АНАСТО** гэдэг томь нуурин газарнууд ба **ДЕМШЕД, НАДБАЛЛАШ, ФЫЛЕРСАЛЛАШ, ЧЕНГРЕД** гэдэг түмэрзэмай станцинууд бии. Нэврийн 1-дэ **ТИССА** болон **ДУНАЙ** мүрэнүүдэй хоорондо магнай сэрэгүүд 2.000 немецкэ болон венгерскэ солдат ба офицернуудыг плендэ абаа. Тиймэ бол болохолороо **ТИСС** ба **ДУНАЙ** мүрэнүүдэй хоорондо манай сэрэгүүдэй плендэ абаһан немецкэ болон венгерскэ солдат ба офицернуудэй тоо нэврийн 1-эй үдэшлэн багта 7.518 хүн хүртэрэе ургаба. Венгерскэ генеральна штабай началькин байһан генерал-полковник **ЯНОШ БЕРЕШ** гэдэг манай сэрэгүүдтэ плендэ ороо.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадай бэлэрэгэ ба гэдэн газарта бага зэргын урхашмартай байлдаанууд болобо.

Нэврийн 1-дэ манай сэрэгүүд бүхы фронтнууд дээрэ 98 немецкэ тани гэмтэһэн ба үгы хэһэн байта. Агаарта бөлһөн байлдаануудта ба зенитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 17 самолёт унагаагдаба.

Венгридэ **Пьередьхаза** городһоо бойгуур манай сэрэгүүд дайсанай хяа сохигдоһон частнуудыг намнап ябажа үргэн фронт дээрэ **Тисса** мүрэндэ хүрбэ. Немецүүд ба венгерүүд дабаанууд дээрэ хүсэгдэжэ ехэ гээлтэтэ ороо. Олон хүн плендэ абтаба. **Пьередьхаза** городһоо баруугаар манай сэрэгүүд эрмэлзэлгэтэ атака хэжэ **Бюд-Сент-Михаль** гэдэг городыг эзлэн абаһан байгаа. **Тисса-Доб** ба **Польгар** гэдэг түмэрзэмай станцинууд дээрэ дайсанай гарнизонууд хүрээлэгдэжэ үгы хэгдэбэ. Энэ оршондо советскэ частнууд байлдаатайгаар 20 километр урагшаа дабшаад, мүн тэршэлэн **Тисса** мүрэндэ хүрбэн байна. Манай сэрэгүүдтэ сохигдон сухарихатай немецүүд ба венгерүүд олоо бүү зэбсэгэ хаяһан байгаа. Зүбхэн нэгэ участок дээрэ **Нема** частнин боецүүд 28 ехэ бүү, 60 муземет, homo хэрэгсэлтэй хэдэн еклид ба сэрэгэй зөөртэй ехэхэн алаа тээбэри бүлээн абаба.

◆ **Буданештскэ** зүгтэ **Тисса** ба **Дунай** мүрэнүүдэй хоорондо манай сэрэгүүд довтолгоо амжалтатайгаар үргэлжэлүүлэе. **Надкереш** городто орохо замүүд дээрэ дайсанай хоёр полк ябган

сэрэгүүд танкнуудаар дэмжэгдэн контратака хэжэ, манай подразделениянүүдэй дабшалтыг тогтоохо гэжэ хэдэһэн юм. Советскэ частнууд контрсохилтоороо немецүүд болон венгерүүдыг гэдэргэн найнажа, **Надкереш** городыг эзлэбэ. **Байлдаанай** болоһон газар дээрэ гитлеровецүүдэй олоо үхээр үлөө. Мүн тэршэлэн **Кечкет-Буданешт** гэдэг шоссей харгын оршондо айхабтар планта байлдаанууд болоһон юм. Венгриин столицала манай сэрэгүүдэй орохо замыг хаахыг эрмэлзэжэ дай 17 болон ябууд дунтагшлэн шэнэ частнуудыг байлдаанда оруулна. Дайсанай үсэг планта эсэргүүсэлтыг нута даража, советскэ сэрэгүүд эршэмтэйгээр урагшаа дабшана. **Буданешт**һээ 46 километрын газарта байһан **Тагарсентдьерди** гэдэг нуурин газар эзэлэгдөө. Нэгэ үдэрэй байлдаануудта дайсанай 2.000 гаран солдат ба офицер үгы хэгдэһэн, 58 немецкэ танк ба самоходно ехэ бүү галдагдан ба гэмтэжэһэн байна. Эл бэг ехэ трофей булагдан абтаа. **Дунай** мүрэнэй зүүн эршэ хүдэр довтолгоо ябһан манай танкетнууд ба ябган сэрэгшэд 25 километр урагшаа дабшаба.

◆ **Зүүн Пруссида** **Гольдап** городһоо урдуур танкнуудаар хүсэжэһэн дайсанай ябган сэрэгэй батальон байлдаатайгаар тагнуул хээ. Советскэ боецүүд бүхы түхэлэй буунуудаар бууджа дайсаные угтаһан байна. Немецүүд манай позицинуудта хүрэхэ шадангүй гэдэргээ сухарыба.

◆ **Чехословакида** **Ужгород** городһоо хойгуур капитан **Стрельцовой** подразделениин боецүүд немецүүдэй бүхэжэһэн үндэрыг тойрон гараа. Үни удаан байлдаа хэһэнэйнгээ һүүлээр манай боецүүд ртоһоо үлүү гитлеровецүүдыг үгы хэжэ, үндэрыг эзлэн абаба. Чоп городһоо баруугаар советскэ частнууд дайсанай хэдэн контратакыг сухаруулан сохёо. Дайсанай 300 шахуу солдат болон офицер худагдаба.

◆ **Улаантугта** **Балтийскэ** флотэй авиаци **Либав** портто ба **Балтийскэ** далай соо дайсанай корабльнуудта сохилто хэһэн байгаа. 9 немецкэ транспорт шэнгээгдээ. Тэрэһнээ гадна дайсанай 2 томо транспорт ехээр гэмтэжэһэн байна.

Биркенес гэдэг норвежскэ городой арад зон **Улаан Армиин** частнуудыг баяртайгаар угтаа. **Немецко-фашистскэ** булимгаригшадтай намнагдамсаар гэрэтэй арад зон хоргодожо байһан газарнуудһаа гараа. Норвежецүүд бодол боецүүд ба офицернуудыг тойрожо, тэдэнэй гарынь барин тэбэринэ.

Мүнөө тус городто ажабайдал һэргээгдэжэ байна. Арад зон захиргаанай саг зуурын комитет байгуулаа. Саг зуурын комитедэй составта инженер, врач, хоёр хүдэлмэришл болон нотагай ошко хүнүүд оробо. Городто норвежскэ национальна түг дэлгэгдээ. Патриотууд хоргодожо байһан квислинговецүүдыг бэдэрэн барина. Арад зон хандаргадан харгыннуудыг захиаритхын талаар **Улаан Армиин** частнуудта туһалэмжа үзүүлнэ. Норвежецүүд шархатаһан советскэ боецүүдыг инга энхэрэл ба оролдолгоор хүрэлнэ.

МЯХАНАЙ КОМБИНАДАЙ ШЭНЭ АМЖАЛТА

Арбан харынгаа түсэб улүүлэн дүүргэбэ

Улаан-Удын **Мяханай** комбинат гансахан **Бурят-Монгол** дотороо бэшэ, харин бүхы Советскэ Союз соо шударгуу планга ажалараа суурхажа байдаг. Энэ комбинат амгалан тайбан сагташыг ажалайнгаа эршэ алдадаггүй нэн. Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ илангаяа эршэтэй гээр хүдэлмэрилжэ, нилээд ехэ болоһон түсэбөө нэгэшыг таһалангүй бөөлүүлжэ байна.

Мүнөө жэлэй арба харын түсэбтэ амжалтатайгаар 106,7 процент дүүргэбэ. **Болбаса**, **контсерв** хэдэг, мал аладаг цехүүдтэ илангаяа эмхитэйгээр ба

эдибхитэйгээр ажаллана. комбинат фронт ба эхэ ор эрхим шаңарай эдэ хэргэ зүйлнүүдыг буйлуулжа гартай хамта ажалладай үргэрэглэлэй эд бараа болохо сабуу гэхэ мэтыг эдбэгээр лэдбэрижэ.

Фашистскэ арьлатаниг өө нүхэн соо няза сохижо байһан **Улаан Армиин** агуухэ амжалтануудта харжу болгон сууга комбинатай габшгай колхоз жэлэйнгээ түсэбтэ декабриин хүргэр сүм дүүргэхэ зорилгоор тэмсэжэ байна.

300 центнер загаһа барибад

Хойто-Байгалай аймагай **Дээдэ Ангара** гэжэ мүрэн дээрэ хөдөвой эмуль бариха байһан бригаданууд тон эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, ажалай үндэр амжалтануудаар һайндэрыг угтаар бэлэдхэл ябуулжа байна.

Буденный нэрэмжэтэ колхозой бригада (**бригадынь** нүхэр **Нечкина**), «**Объединенный труд**» гэжэ колхозой бригада (**бригадынь** нүхэр **Сокольников**), «**14-**

дхи Октябрь» гэжэ колхозой бригада (**бригадынь** нүхэр **Ханова**) сугтаа хүдэлмэрилжэ. Энэ бригадануудай членүүд хэн нэгэ бүлэһинд шэнги хэргэ хүдэлмэрилжэ үдэрхэндэ 30 дахин губшалад нуурин үсын захиалаһаа тэдэнэр 300 центнер һайнвартай загаһа бариха гуртушаһан байна.

Т. БУТУХАНОВ

Декадынгаа түсэб 295 процент дүүргэбэ

Бяхтын аймагай «**Красное Знамя**» гэжэ промартелиин коллектив октябрь харынгаа 2-дох декадын программы 145 процент дүүргэбэ.

Тус аргелиин трикотажна цехын эмхитэй хүдэлмэришэд **Октябрьскэ** революциин ойдэ бэлэг болгон эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ 20 хоногэй түсэбтэ даалгаварта 295 процент дүүргэбэ. Мүн сабхи оёдог цехынхид мүү

башэр хүдэлмэрилжэ даалгаварта 195 процент дүүргэһэн ба Эдэ хоолой цех 179 процент даалгаварта дүүргэжэ гуримилээдгүй нэмэлтэ продукт шаба.

Аргелиин эрхим станцинууд нүхэд **Титов**, **Минимонин**, **Кондратьев**, **Лодская** гэгшэд үдэр бүхэндэ даалгаварта 200—260 процент гэжэ һайн жэмээ харуулна.

В. БАДМАЕВ

Хэжэнгэдэ гэгээрэлэй хүдэлмэри гээгдэнэ

Хүдөө нотагуудта хүмүүдэй болбосоролой хүдэлмэри хэжэ байха тухай шухала анхарал саг үргэлжэ хандуулагддаг байна. Увшалгыг байшангууд, улаан булагүүд политическэ гэгээрэлэй хүдэлмэриин центрын боложо үгэдэг гээшэ. Ажалтадай культурна болбосоролой хүдэлмэриин үндэр хэмжээдэ үргэжэ шадаһан нотагууд республика доторнай үсөөн бэшэ бии.

Гэбэшыг би һаяхан **Хэжэнтын** аймагай колхозуудаар ябаад, тэрэ сэнхэлдэдэ таараһагүй байдалтай төхөөлдөөб. Аймагай центриһээ абаад захын колхоз хүртэр жэмээтэ һайн клуб гү, аян улаан булаг олодоггүй. Аймагай центер дээрэ Социалистическэ культурын байшангай мүү бэшэ байра бии юм. Тээд тэрээн соошэ ороходо, хүниг болбосоруулаха газар гэжэ хэдэ хээр бэшэ байдал харалана. Нэгэ жэлэй саада тээ байһан стүд, екамейка ба бусад шухала түхээрэлгэнүүдэй олонхыг үгы бөлшөнхөй. Энэ байшанда бү-

тэн шэлтэй сонхо гэжэ үсөөн, туйлжэ дулаасуулаха тухай хэшыг оролдодоггүй.

Энэ байдалыг шалгажа үзөөд байхадаа ондоошыг байха арганыг гэжэ хэлэхэдэ буруу юмэ болохогүй байна. Байшангайни дагна байд байд гээд лэ нэлгэгдэжэл байлаг. Тиймэһээ энэ эзэнгүй байшанда эндохи хүвүүдэй ердэггүй байдагыг гайхалтай бэшэ.

Иижэрхүү далан задалгай байдал **Молотовой** нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдэнэ. Тэрэнэй дэргэдэхи ушталын байшан хабарай тарилгыг үедэ бараг һайнаар хүдэлмэри аад, мүнөө юшыг хэхэээ болишоо. Библиотекэ байһан нэмүүдыг орогүй үгы боложо, ушталын байшан ямарныг захиаритгүй хэбтэнэ.

«**Заветы Ильича**» колхозой дэргэдэхи ушталын байшан ушталгаар баһал үнэ болоо. «Нэгэ үедөө газетэ журналуудыг захижа, тэдэнше уншаха үзэхэ талаар бага мумэ хэгдэгтэ һэн» гэжэ тэнгэхи нэгэ коммунист намда хэлээ. Тээд яһан бартам-

лаха гү, али эзэн бэшэ ябадал гаргадаг дээрһээ мүнөө үедэ номыншыг байхагүй, газетэ журналыншыг байхагүй болошонхой.

Иймэ байдал ондоошыг колхозуудаар хараһан байгаа.

Яахадаа нягтшооб гэжэ тоомтой сэхэ хүнүүдһээ «**нурхада**, «**кампани**» гээд лэ хүмүүдэй болбосоролой хүдэлмэриг хойшоо хаядаг хэрото үбшэн бии болоо» гэжэ хэлэдэг. Үнэнтэ дээрэшыг тиймэ байна. Нотагуудай партийна, советскэ организацинууд политическэ гэгээрэлэй хүдэлмэриг дайн сэрэгэй эрлэгтэй ёһоор табижа хэрэгтэ тон харуусалгагүйгээр ханддаг болошоо. Коммунистнуудай суглаанууд дээрэ тиймэ асуудалыг хэхэжэ үзэхэ зан эгто мартагдаһанхай. Айкомой бюроныг ажалай кампани гээд лэ гэгээрэлэй хүдэлмэриг хамаархадгүй һууһаар. Аймагай гэгээрэлэй таһаны дагна нүхэр **Аюржанаев** һэнгэргүй ехэ һалалтай байһан тухайгаа һайрхажэ хэлэхэнэ сааша хүрэлэгүй. Тийнэ дээрһэрэ өөрын мэдэдэ байһан

ушталын байшан, клуб гэхэ мэтын гэгээрэлэй эмхитүүдэй хүнүүд нара болоод лэ нэлгэжэ байдаг, эмхитүүдэй эд зөөриинишэ тийшээ үргэлжэ байдаг юм.

Парти ба правительство бол бол культурна гэгээрэлэй хүдэлмэригшэдэй урда тон шухала эрилтэнүүдыг табина. Хэжэнтын гэгээрэлэй хүдэлмэригшэд гээдэгтэ энэ байдалаа дары захижа, илалтага ажалла зохижэ политическэ гэгээрэлэй хүдэлмэриг сааналаа ябуулжа шадаха гү гэжэ сэхэ асуу.

Энээдэ партиин айкомой агитаци пропагандын таһаг, аймагай гэгээрэлэй таһаг, ушталын байшан, улаан булаг, клуб гэхэ мэтын гэгээрэлэй эмхитүүдэй хүдэлмэригшэ бүхэн үүсхэгтэй ба оролдоһотой ажалараа харжу үгэхэ ёһотой. Гансал тиймэ ажалгаар энэ гэгээрэлыг арилагажа болохо, гансал тиймэ ажалгаар тэдэнэй мэрэгжэл шалабаривень шалгажа болохо байна.

Хэжэнгэдэ гэгээрэлэй хүдэлмэриг гэмгүй һайнаар ябуулжа шадаха хүнүүд бии гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Гансал түсэбтэ тэдэ хүтэбэри, саг үргэлжэ

хяналта шалалта хэрэгтэй шэ.

Өөрын саита дутажа байһан хүдэлмэригшэдыг дурата мэрэгжэлтэй хүнүүдһээ тон олохо, тэдэншэ сааналаа үргэлжын семинар захиариха гэжэ байха шухала. Тэдэншэ эгээн түрүүн мүнөөдэ боложо байһан ябадалууд политическэ ба ажалын асуудалнуудыг һайса арад түмэндэ алуугүйгөөр барилан ойгуулжа үгэхэ хэрэгтэй. Тэрэһнээ гадна, байшангуудай дэргэдэхи крүвой хүдэлмэриг энэ дары гээжэ хэрэгтэй. Крүвогууд шээл дээрэ элэб шуухала газетэ үзэхэтэй хамта нм наадануудыг бураха шухала.

Энэ дурдо ябуулжа эгээн шухала асуудал юм гэжэ хэлэхэ, политическэ наущна төмөнүүдтэй лэб элдхэлүүд болоно. Тэрэһнээ шаха хэлэхэ хэрэгтэ эрд бэхэ хүнүүд алуулэгдэхэ той.

Р. ТУГУЛ

ЕКП(б)-гэй **Обкомой** пропаганды ба агитациин таһагай тациин центрыг даалга.

ОКТЯБРИН УРДА ТЭЭХИ МҮРЫСӨӨН

АГУУ ОКТАБРИИЕ АРБИН БЭЛЭГТЭЙГЭЭР УГТАЯ!

ВКП(б)-гэй айкомууд болон аймгүйсэдкомуудай зууршалгаар Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэгшэд:

ЗЭДЫН АЙМАГ

СТАЛЦНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Галсанов)—таряа тушааха түсэбөө болзорхоонь урид дүүргэһэн байна.

«ГАЛЫН ОЧИ» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Банзаракцаев, парторганизацины секретарь нүхэр Сахьянов)—гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорхоонь урид дүүргэһэн байна.

«УЛААН ҮШӨӨТЭЙ» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Галданов, парторганизацины секретарь нүхэр Галданова)—таряа бэлэдхэхэ түсэбөө болзорхоонь урид дүүргэһэн байна.

ИВОЛГЫН АЙМАГ

«УЛААН ОРОНГО» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Худугуев, парторганизацины секретарь нүхэр Бюраев) 18.375 пүүд эрхэм таряа тушаажа гүрэнэйнгөө урдахи уялгыг болзорхоонь урид дүүргэһэн байна.

XVIII ПАРТСЬЕЗДЫН нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Мельников, парторганизацины секретарь нүхэр Юргин)—таряа тушааха түсэбөө болзорхоонь урид дүүргэһэн байна.

«МОПР» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Углев)—таряа тушааха түсэбөө октябрийн 20-до дүүргэһэн байна.

Кудара соогоо эрхимлэбэ

«Колхоз аймгай соогоо таряахуряалга болон тушаалга дүүргэһэн Тийн, түрүү колхозуудай түсэбөө гадуур Улаан фонддо 625 пүүд таряа уялга абаад, тэрэнэ хэ өхилэнхэй. Октябрийн социалистическэ мүсүн оролсоһон түс колхозууд таряахуряалга, гү тушаалгын үедэ унаһан таряа абала забдаггүйгөөр үлдэ. Колхознигууд М

Ногочеева, Г. Дубинин, С. Рыбаченко, П. Цыренова, Д. Воронин, Т. Бурдуковская, А. Шаньгина, Е. Бурдуковская ба бусад таряа хадалга, боолго дээрэ үргэлжэ үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллаһан байна. «Заря» колхозой членүүд хуряалга болон тушаалгын халуун үдэрүүдтэ үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллаһанайнгаа ашаар таряахуряалга, гүрэндэ тушаалгаар Кудара соогоо эрхимлэбэ.

М. ПУРБУЕВ.

Хони шэн абаба

«Умны сельсоветэй Калитин нэрэмжэтэ колхозой 65 үбгэн Стряжев гэгшэ ай таряахуряалгын хүрээ, илангань сохилгодо

үндэр эдибхитэйгээр хабаадагша жа гараа. Тэрэһэйнгээ ашаар нүхэр Стряжев колхозойнгоо правленияар шагнагдажа хони абаба.

Эдэ трактористнууд илаба

Эгэгтын машинно-тракторна станцины түрүү трактористнууд Октябрска социалистическэ революцины агуухэ ойн үдэрые ажалай бага бэшэ амжалтануудтайгаар угтахань.

Баяхан гаргагдаһан социалистическэ мүрысөөнэй дүнгөөр тракторист Сандак Балданов нэгдэхэ һуури эзэлбэ. Нүхэр Балданов СХТЗ—НАТИ трактораар зөөлөн хахалалгада оруулан 558 гектар элдүүрилжэ, 686 килограмм горючи арбилһан байна. Залуу тракторист Ешигма Лыгтыпсва 315 га элдүүрилэн, 83 килограмм горючи арбилла. Полевской хүдэлмэрийн өхилэнхээ хойшо нүхэр Лыгтыпова тракто-

раа нэгэһые удаа эбдэжэ минь байлгаагүй байха юм. Мун тракторист Василий Чебунин гэгшэ зөөлөн хахалалгада оруулан 500 гектар һайн шанартайгаар элдүүрилжэ, 942 килограмм горючи арбилһан байна.

Тракторна хүдэлмэрийнгоо жэлэй түсэб үзүүлэн дүүргээд, горьтойхон тооной горючи арбилһан эдэ трактористнууд МТС соохи социалистическэ мүрысөөндэ илажа гараа.

Мүнөө эдэнэр трактор забабарилгаа эрхим шанартайгаар болзорхоонь урид дүүргэхын түлөө бүри шангаар хүдэлмэрилжэ байна.

Ц. ТАРМАЕВ.

Түсэбөө үлүүлэн дүүргээд, горючи арбилба

Ново-Брянска МТС-эй тракторна бригадануудай дундахи социалистическэ мүрысөөндэ нүхэр Тимофей Шигинай бригада түрүү һуури эзэлбэ. Энэ бригада үсөвнэ трактор бүхэнөөр зөөлөн хахалалгада оруулан 269 га элдүүрилжэ, тракторна хүдэлмэрийнгоо жэлэй түсэб 127 процент дүүргэһэн, 500 килограмм горючи арбилһан байна. Тус бригада таряахуряалга болон намарай нар бэлэдхэхэ дээрэ һайнаар хүдэлмэриллөө. Комбайнер Панушкова сезонно даалгабаря

үлүүлэн дүүргэбэ. Мун түрүү тракторист Тюрина тракторна хүдэлмэрийнгоо жэлэй түсэб үлүүлэн дүүргэһэн байна. Энэ 30 гектарай орондо 50 га намарай нар хахалаа. Тракторист Шигина сезонно даалгабаря үлүүлэн дүүргээд, 456 килограмм горючи арбилһан байна. Тэрэһэлэн тракторист Трофимова муу бэшээр ажаллажа гараа.

Мүнөө энэ бригада тракторнуудаа забабарилжа захиаланхай.

Н. РОДИОНОВА.

Ажалта үдэртэ овощь хублана

«Коминтерн» колхозой (Сэлэнгэ) членүүд мүнөө жэлдэ овощь болон хартаабхын үндэр үргасэ хуряалга, гүрэндэ тушааха түсэбөө болзорхоонь урид амжалтайгаар дүүргэбэ. Бэлэдхэлэй пунктнуудта 51 центнер овощь,

114 центнер хартаабха тушаагаа.

Мүнөө энэ артель колхознигуудай ажалта үдэртэ овощь хублажа байна.

Г. САБЖАЕВ.

Эдир хүбүүнэй үндэр эдибхи

14 наһатай эдир залуу Гоша Ботоншиков гэгшэ «Победа» артелины омгорхол мун. Энэ хүбүүн таряахуряалгын халуун хүдэлмэридэ лобогрейкээр үргэлжэ үндэр бүтээсэ туйлажа га-

раа. Тийгэжэ сезон соогоо 40 гектарай орондо 92 га хуряаһан байха юм. Гадна, абажа ябаһан мөридоо тобир тарганаар тушаагаа.

А. РУДАНОВА.

Байра байдалынь задагай зангаараа

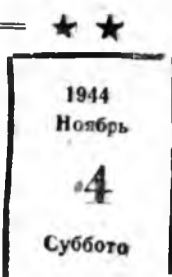
Тарбагатайн аймагай Держинский нэрэмжэтэ колхоз малай үбэлжэлгэдэ хайгалтагүй бэлэдхэлтэй.

Эбэртэ томо мал болон хони, ямаанайн ферманүүдэй байрачууд мүнөө хүртэр забабарилга байһаар. Малай байра забабарилга байһан хоёр колхознигууд энэ гэхэ хүдэлмэри бүтээнэгүй.

Тээд, колхозой правлени эдэ хоёрой ажал хүтэлбэрилжэ болон мун забабарилга дээрэ ондоо хүнүүдые нэмэхэ тухай ханалаа табиддаггүй байна.

Гадна, малдаа бардам хүрхэ үбһэ тэжээл бэлэдхээгүй байха юм.

И. ФЕДOTOB.

Таряабэлэдхэлэй ябасаһаа

Октябрска социалистическэ революцины XXVII жэлэй ойн үдэрийн ойртохо тудам республикын түрүү аймаг болон нилхозууд түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фонддо таряа тушаалга шагнагдажа байна. Республика соогоо түрүүлэн гүрэнэйгөө тосомо, түрүү зэргэдэ гараһан Нуруман, Баргажан, Занамен, Набаснын аймагууд түсэбһөө гадуур Улаан Армийн фонддо таряа оруулгала үргэлжэлүүлһээр.

Нолбрийн 1-эй байгалаар абтаһан республикын аймагуудай таряабэлэдхэлэй ябасын һууринууд нимэ байна гэбэл:

- Нуруман
Баргажан
Занамен
Набаски
Тунхэн
Байнало-Нударинска
Сэлэнгэ
Ярууна
Хонжэнгэ
Иволга
Еичура
Хори
Тарбагатай
Прибайнальска
Кулара
Зэдэ
Зайграй
Мухаршэбэр
Кяхта.

Дурсагдагша һууринууд ямар аймагай таряабэлэдхэлээр түрүүлжэ, ямаатай хожомдоо ябасын тосом харуулжа үгэнэ. Кяхта, Мухаршэбэр, Зайграй, Зэлын аймагууд хожомдоо мүнөө болтор усархаагүй хэмагай хойно шэргэдэжэ ябаһээр. Мун Кулара, Хори, Тарбагатай болон бусад аймагууд таряабэлэдхэлэйнгээ темпые шагнадаггүй.

Таряа тушаалга политическэ улаахэ удашанартай хэрэг мун. Тэрэһийн таһалдуулаха гэшэ орон болон фронтын урда ехэн гэм хэлэнтэй агли. Тиймэһээ эмэндэ һад түбег тохёолдуулжа байһан гэмтэ нюуринууд хайра гэмгүйгээр хэлэсгэдэхэ зэргэтэй.

Агууехэ Октябрска социалистическэ революцины XXVII ойн үдэр хүртэр

3 хоног үлэбэ. Ши ямар бэлэгтэйгээр угтахашниб?

„**Нургуули ба нургагшада туналха** **неделин**“ ябаса тухай

Партийн Центральна комитет, советскэ правительство болбол эрдэм хайнтай, юмэ бүхэниг мэдэхэ, теори практика хоёрыг холбожо шадаха бэшэгтэй номтой хүнүүдыг бэлэдэхын талаар нургуулин үүргыг хэдэн дахин тэмдэглэе нэн. Энэ гол зорилгыг нургуулинууд ба нургагшанар шийдхэдэг гэшэ.

Олонитын тунамжагүйгөөр өөхэдөө багшанаршыг, арадай гэгээрэлэй органуудшыг нургуулин урда табигдаһан бүхэ-арадай зорилгунуудыг шийдхэжэ шадахагүй. Нургуулинуудта нутагай партийна, советскэ ба комсомольскэ организацинуудай болон олонитын материална тунамжа болон оролдолго хэрэгтэй байдаг.

«Нургуули ба нургагшада туналха неделин» өхилхөнхэ хойшо үнгэрһэн хэдэн үдэрэй дүн болбол нургуулин хүдэлмэригэ нормальна условинуудыг байгуулха барагдашагүй аргаболомжонууд бин гэжэ харуулба. Хэдэн олон аймагуудаар нургуули ба нургагшадта туналха тунамжа үзүүлхэ тухай асуудалыг эвблэн хэлсэһэнэй нургуулигэр халуун завтрагай, эдэ хоолэй зүйл суглуулха, гутал хубсаһа өөхө ба заһаха тусэбүүд республиканскэ комиссин даалгаһан хэмжээндэ ороходоо горьтойхон ехэ нэмэлтэйгээр баталагдан абтаба. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагта неделин үнгэрһэн түрүүшын хоёр үдэртэ нургуулин халуун завтракта 102 центнер талхан, 364 центнер хартаабха, 180 центнер овош, 42 центнер мяхан суглуулагдаа. Сэлэнгын аймагта нургуулинуудта 35 центнер талхан, 30 центнер хартаабха, 37 центнер овош, 18 центнер мяхан, 22 центнер сагаан элсэней зүйл, 440 килограмм ноохон, 104 хэнэг хониной арһан, үхэрэй 109 арһан, 700 паар варь ба ойһо, 63 паар гутал суглуулагдан үгтөө.

Занграйн аймагтай нургуулинууд 17 центнер талха, 108 центнер хартаабха ба овош абаад байнз. Нургуули ба нургагшада тунамжа үзүүлхын талаар республикын зарим комсомольскэ организацинууд шухала хэмжээпүүдыг абана. Энэ талаар Шудуутайн Леспримхозой комсомо-

лцуудай хэнэн юмэнь үлгэр жэшээ боложо үгэхэ байна. Эдэнууд неделин тухай дуудамсаараа тэрээнэй эхилхыг хүлээнгүйгөөр өөхэдэнигөө замасһаа нургуулин халуун завтракта зорюулжа, 10 центнер хартаабха, 5 центнер овош, өөрынгөө нургуулин нэгэ нургагшада стипенди үгэхын тулада 900 түхэриг мүнгэ суглуулаа.

Гэбэшье, нургуулинуудта тунамжа үзүүлхээр хараалһан хэмжээнүүд зарим аймагуудаар болошогүй нулаар дүүргэгдэнэ.

Октябрийн 31 хүртэр Кабанскын аймаг соо оройдоо 2,5 центнер талхан, 21 центнер хартаабха ба овош, табан килограмм ноохон, хониной табан арһан суглуулагдаһан байна. Тус аймагтай зарим нургуулинууд дулаалагдаагүй зандаа.

«Нургуули ба нургагшадта туналха неделин» унагаһанайны ямаршыг хүндэтэй шалтагаан байхагүй. Гансахан лэ оролдолго муутай байһан дээрэһэнь нургуулида туналха талаар нимэ гэмшэлтэй байдал тохёоллоб. Ушар нимэ дээрэһэ тус аймаг соо нургуулин наһанай 315 үхибүүд мүнөө хүртэр ном үзэнгүй.

Иймэнүүд ушар байдал республикын бусад аймагуудааршыг үзэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Бичурэй аймагта нургуулида оройдоо 13 центнер талхан, 37 центнер овош, 4 центнер мяхан ба заһан суглуулагдаба. Эндэ мүнөө хүртэр бүхы нургагшадые нургуулидань оруулха тухай зохио хэмжээн абтанагүй. Октябрийн 30 хүртэр нургуулин наһанай 600 шахуу үхибүүд нургуулин газар тээ байгаз. Хэрэглэгдэхэ түлишын хахадын нургуулинуудай газар зөөгдэн оруулагдаагүй.

Мухаршэбэрэй, Задын, Кударын, Прибайкальскэ болон бусад нургуулинуудай байдал мүн лэ байн бэшэ.

Мүнөөдэрэй зорилго болбол «нургуули ба нургагшадта туналха неделин» үнгэргэхэдөө гээгдэлгыг усадхаха тон эршэмтэй хэмжээнүүдыг абха ябадалта байна. Нургуули ба нургагша бүхэнэй хэрэглэмжэдэ үргэн ниятын анхаралыг хандуулха шухала, энэней үндэһэ нуури дээрэ нургуулинуудыг бүхэжүүлхэ тон хойнолонгүй зорил-

гонуудыг дүүргэхэ хэрэгтэй. Түбхын түрүүндэ үнгэргэгдэжэ байгаа неделин дүүрэхэ хүртэр нургуулин наһанай үхибүүдыг нургуулинуудтань заагагүй оруулха шухала. Энэней тулада ехээр хэрэглэжэ байһан нургагшадта гутал хубсаһанай талаар бүхэ арадай тунамжа үзүүлхэ хүдэлмэриг үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, нургуулингаа занятада һаагүй ябаха аргаболомжотой болгохо хэрэгтэй. Халуун завтрагай фондын продукт байгуулха мэргэн хэмжээ абаха шухала. Энэ хүдэлмэригэ аймагтай бүхы арад зониге оруулсуулха хэрэгтэй. Энэней хажуугаар суглуулагдаһан продуктуудыг гээлтэ үриятгүйгөөр хадагалха, зүбөөр хэрэглэхэ тухай эрлодохо хэрэгтэй. Продуктуудыг шэлжүүлэн үгэхэдөө зохио документтэйгээр үгэхэ, тэрээнэ гаргашалгада нургуули бүхэндэ нарин хямгадалга тогтоохо шухала.

Бүхы нургуулин байрануудыг үбэлдэ бэлэдхэхэ ябадал болбол шухалын шухала зорилго болон. Неделин дүүрэтэр үбэлдэ бэлэдхэгдэгүй нэгэшыг нургуули, нэгэшыг класс, нэгэшыг интернат байха ёһогүй. Энэнтэй хамта нургуулин газар түлишэ зөөн оруулха ябалай удааралгыг усадхаха шухала. Нургуулин байрануудта түлишэ зөөн асарха график колхоз бүхэндэ тогтоожо, тэрээниге эрхэ бэшэ дүүргэхэ бүхы хэмжээнүүдыг абха ёһотойбди.

Нургагшадтай гэр байрыг дулаалха ба тааруу зохио болгохо, түлишөөр хангаха хэрэгтэй нургагшадта гутал хубсаһан ба овош хартаабхаар тунамжа үзүүлхэ хэрэгтэй.

Мүнөөдэрэй нургагша гэшэ — үглөөдэрэй сэрэгшэнь, байгуулагша, эрдэмтэн мүн гэжэ ойлон мэдэхэ хэрэгтэй. Манай хойто үгэе нургагша, хүмүүжүүлхэ, морально-физическэ хатуулжалтай болгохын талаар партини бидэндэ этигэн даалгажа үгэһэн ажал хүдэлмэринь агуухэ ба хүндэтэй юм. Ушар нимэ дээрэһэ нургуулида хэглэхэ манай бүхы хүдэлмэри болбол советскэ үхибүүдэй асэгэ ба ахануудай фронт дээрхэ тэмсэлтэй тэн байна.

О. ШАДАРОВ,
БМАССР-эй гэгээрэлэй нарном.

Гурбан аймагтайхидыг хараад үзэе...

Нургуулинуудта тунамжа үзүүлхэ ба нургуулин наһанай үхибүүдыг 100 процент нургуулида хабаадуулха хэрэгтэй шухала байһыг БЯХТЫНХИД хайн ойлого.

Тимэ ушар дээрэһэ үнгэргэгдэжэ байгаа «Неделин» тэднэр халуунаар дэмжэн абаад нилээд ехэ хүдэлмэриг ябуулжа байнад. Фронтонигуудай үхибүүдыг дулаан хубсаһа, хураар хангахын тула мүнөө тэндэ тусгаар фонд байгуулагдаад 140 килограмм ноохон, 810 хониной арһан 340 паар валенка, 185 дулаан дэгэл суглуулагданхай.

Тэрээнхэ гадна 80 метр бүд, 120 хэнэг элдэб хубсаһан ороод байна.

Мүн энэ мэтээр **БАРГАЖАНАЙ** аймагтай патриотууд нургуулинуудта халуун тунамжа үзүүлнэд. Нургагшадта халуун завтрак эмхидхэхэ хэрэгтэ тусгаар эдэ холдой фонд байгуулхаар хараалагдаһан түсэбье эндэ холо үлүүлэн дүүргэжэ, 364 центнер хартаабха, 102 центнер тарья ба бусад зүйлнүүдыг суглуулһан байна.

Тийгэбэшье фронтовигуудай үхибүүдтэ дулаан хубсаһанай

фонд байгуулха хэрэгыг тэндэ тон муугаар ябуулжа байһаар байна.

КАБАНСКИЙН аймгүйсэдком түрүүлэгшэнь нүхэр Номолэв) энэ үнгэргэгдэжэ байгаа «Неделин» тон анхаралгүйгөөр хандажа байна. Мүнөө тэндэ нургуулинуудай фондо орой 52 литр хүн, 2,5 центнер тарьян сугларгаад байха юм. Аймагтай хүтэлбэрилэгшэд культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриг үндэр шатада табихаар түрүү аймагуудһаа жэшээ абаха ёһотой.

БАРУУН ЕВРОПОДОХИ ДАЙНА ЯБУУЛГАНУУД

ЛОНДОН, ноябрийн 2. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованин штабай мэдээсэл соо ингэжэ хэлэгдэнэ:

Союзна сэрэгүүд ноябрийн 1-эй үглөөгүүр Вальхерен гэдэг арал дээрэ десантуудыг буулгажа, тэндэ 2 бата бэхи плацдарм бин болгоо. Эрбэ дээрэхи хэдэн мили газарта ба Флиссинген городой горьтойхон хубинь союзнигуудай гарта байна.

Флиссингендэ союзнигуудай газар дээрэхи сэрэгүүдэй габшагай отрядүүд Шельдын адагай урда эрбэһэ хэгдэһэн буудалгада халхалагдан бууһан байгаа. Английска далайн ябган сэрэгүүд английска корабльнуудай буудалгада халхалагдан уһан сэрэгтэй хүнгэн хүсэнүүдэй дэмжэлгээр баруун Капеллини хажууда плацдарм эзэлбэ. Бевеланд-Вальхерен гэдэг дамбын ба-

руун үзүүр багта айкага байлдаанууд үргэлжэна. Союзна сэрэгүүд Шпэ орохоор Кноккэдэ нуудыг хэнэ. Слейс ба Капелле дайсанһаа саргарсын оршондо Мар дээрэ айхабтар шанганууд болобо. Нэгэ баг союзнигууд Маас мурэ эрбэ дээрэ Капеллини плацдармаа үргэдхэбэ. Һэ зүүгээр ба зүүн союзна сэрэгүүд байн урагшаа дабшаба.

Нансиһаа хойгуур ба Абоккураһаа дайса сохигдон гаргагдаа.

Союзнигуудай авиацион область ба Голландида най объектнуудыг айкага бомболоһон байна. Хүн бардировшигууд Кельн лицэ довтолго хэбэ.

Дундада далай дээрэхи дай ябуулганууд

Английска сэрэгүүд Солоникодо оробо

ЛОНДОН, ноябрийн 2. (ТАСС). Дундада далай дээрэ дайлагдажа байгаа союзнигуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй штабай мэдээсэлгэ соо ноябрийн 1-дэ английска сэрэгүүд Солоникодо ороо гэжэ хэлэгдэнэ. Английска патрульнууд тус городһоо хойгуур дайсантай байлдаануудыг хэжэ байна.

Италида Рабби ба Ронко гэдэг мурэнүүдэй хоорондуур хойто зүг тээшэ довтолжо ябаһан 8-лахи армийн индийскэ частнууд Мельдолы городто ойр тус армийн ондоо частнуудай байгуулһан хамгаалгын газарай

урда тээхи бүхэжүүлгэд Американскэ частнууд һоо 8,5 миллин газарта Бусад секторнуудтэ ябуулганууд патр ябуулгануудаар хизаар Хүндэ бомбардировщи эседиени истребители үдэшгдэн ноябрийн 1-оршондохи ажайлэдбар ектнуудтэ ба харгы довтолго хэбэ. Бусад снүүд Бродо ба Загребин (Югослави) мүн тэрэшэнида, Хойто Итали ба ческа далайн хойто ябуулгаа хэнэн байна.

Американскэ уһан доогуур ябадаг онгосонуудай ябуулга

ВАШИНГТОН, ноябрийн 1. (ТАСС). США-гэй далайн министрствын мэдээсэхэнь хадаа американскэ уһан доогуур ябадаг онгосонууд Номгон далай соо 18 японско судна, тэдэнэй дунда нэгэ эсминец, 6 транспорт, 9

ашаанай судна, 1 та хамһалгын судна шэнэ Бүхы дээрэ дайнай һэ хойшо американскэ доогуур ябадаг онгосонгон далайда 822 японскэ шэнгээгэ.

Хитадаг командованида шэнэ томиллогонууд болобо

ЧУНЦИН, октябрийн 30. (ТАСС). Централ ньюс гэдэг агентствын мэдээсэлэй ёһоор, Чан-Бай-ши болбол генерал-майор Ведемейер гэгшыг өөрынгөө штабай на-

чадлыгаар томилбо. Энэ бүхы хитад сэрэгүүдыг далагшаар генерал Салтэн гэгшэ томиллогон гэгшыг өөрынгөө штабай на-

АНГЛИДА ПРОФСОЮЗУУДАЙ ЧЛЕНУУД-ЭХЭНЭРНУУДЭ ГРЕСС НЭГЭДЭЭ

ЛОНДОН, октябрийн 29. (ТАСС). Октябрийн 27-дэ Лейчестертэ профсоюзнуудай членүүд эхэнэрнүүдтэй 14-дэхи конгресс нээгдэбэ. Конгрессэй делегалууд 1.668.000 эхэнэрнүүдхэ түлөөлэгдэһэн байна. 14-өө 64 хүртэрхи наһанай хүдэлмэри хэ-

жэ байһан английска бамгад 8.000 шахуу ба Теэд тэдэнэй үсөөниг профсоюзнуудай членүүд байна гэжэ конгрессэй лэгшэ Флоренс Хенка тэмдэглэбэ.

Германидахи сортировочно станцинууд бомболо

ЛОНДОН, октябрийн 29. (ТАСС). Хуулигаар мэдээсэгтэ хэнь хадаа 350 шахуу американскэ хүндэ бомбардировщи-гууд 200 истребительнүүдээр үдэшгэдэжэ Таммедэхи германскэ

сортировочно томо Мюнстердэхи сортировочнида довтолго хэбэ.

Харьюсалгата редактор Ц. Г. ГАМ